

Časopis Veterinární univerzity Brno

VITA UNIVERSITATIS

4 • 2023

Vita Universitatis
slaví 15 let

obsah

VITA UNIVERSITATIS

časopis
Veterinární univerzity Brno

4 ■ 2023
XVI. ročník

téma

Časopis Vita Universitatis slaví 15 let své existence	1
<i>V. Večerek</i>	
Školní zemědělský podnik Nový Jičín v roce 2022	2
<i>V. Večerek</i>	

informace

Bobří na ŠZP	14
<i>V. Večerek</i>	
Změny stavu počtů hospodářských zvířat v České republice	16
<i>V. Večerek</i>	
Počty zájmových zvířat v České republice	18
<i>V. Večerek</i>	
Novela veterinárního zákona a její dopad na univerzitu	20
<i>P. Chloupek</i>	
Novelizace Vnitřního mzdového předpisu na univerzitě	22
<i>V. Večerek</i>	
Karierní řád univerzity	24
<i>V. Večerek</i>	
Hodnocení akademických pracovníků (HAP)	25
<i>V. Večerek</i>	

fakulty

Zahájení akademického roku 2023/2024	26
<i>V. Večerek</i>	
Vítání prvků – seznamovák pro nové studenty	27
<i>V. Večerek</i>	

Zkušenosti, myšlenky a dovednosti získané během mé dvouměsíční stáže na Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat	28
<i>C. Karlsson</i>	
Výzkum welfare ježků	29
<i>Voslářová, Kadlecová</i>	
Individuální přístup k rybím pacientům	30
<i>Palíková</i>	
Výstava na univerzitě věnovaná ochraně mořských želv v Indonésii	31
<i>F. Kounek</i>	
Studenti VETUNI získali praktické dovednosti na výstavě zvířat MORAVIA BRNO	32
<i>V. Šímek</i>	
Seminář pro pracovníky SZPI na FVHE na téma „imitace masa“	33
<i>J. Kameník</i>	

události

Asociace veterinárních lékařů oslavila 30 let od svého vzniku	34
<i>předsednictvo AVL</i>	

horizonty

V terénu	36
<i>V. Večerek</i>	

Vydává:

Veterinární univerzita Brno
Palackého tř. 1946/1, 612 42 Brno

Vychází:

6x ročně

Redakční rada:

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA – předseda
Ing. arch. Gabriela Chmelařová
prof. MVDr. Jaroslav Doubek, CSc.
MVDr. Karel Kovařík
Mgr. Šárka Bednaříková
Bc. Soňa Šmahelová
Lukáš Hantsch

Redakce:

Tel.: 541 562 010, 724 321 352
vf@vf.u.cz

Sazba:

Martina Petrová, 608 740 583

Jazyková korektura:

Eva Bublová

Tisk:

Tiskárna Didot, spol. s r.o.
www.tiskarna-didot.cz

Reg. č.: MK ČR E 18254
ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 5/23:

8. 8. 2023

Příští číslo vyjde: 20. 8. 2023

Za obsah dodaných textů odpovídají autoři

© Veterinární univerzita Brno

Obálka: Rektor univerzity předává předsedovi Redakční rady časopisu Vita universitatis ocenění k 15. výročí založení časopisu
foto: Ing. arch. Gabriela Chmelařová

ČASOPIS VITA UNIVERSITATIS SLAVÍ 15 LET SVÉ EXISTENCE

Časopis Vita universitatis vznikl v roce 2008 v reakci na oslavy 90. výročí od založení Vysoké školy zeměvědní a veterinární na brněnské univerzitě.

V rámci aktivit spojených s oslavami 90. výročí veterinární univerzity vznikla publikace popisující uplynulých 90 let života univerzity, publikace, která přiblížila významné okamžiky vývoje vysoké školy, rektory a děkany a další významné osobnosti, které působily na vysoké škole, zvláštnosti a jedinečnosti univerzity, její tehdejší současnost, zdokumentovala profesory, docenty, doktorandy a absolventy vysoké školy a přinesla vedle množství zajímavých informací o vysoké škole také množství fotodokumentace z historie univerzity i tehdejší její současnosti. Při vzniku této přelomové publikace v historii vysokého veterinárního učení mnohdy byla řešena neúplnost anebo nedostupnost potřebných údajů, dat a dalších poznatků. Pro zlepšení úrovně informací spojených s vývojem vysoké školy tak vznikla myšlenka založení univerzitního časopisu, který by popisoval důležité události na vysoké škole a spojoval textovou dokumentaci rozvoje univerzity s obrazovým přiblížením nejdůležitějších aktivit univerzity. V zásadě tak časopis dostal do vínku být aktuální kronikou života univerzity.

Název časopisu byl vytvořen ve smyslu vyjádření hlavního poslání časopisu, tj. zaznamenávat život univerzity, tzn. ve veterinárně akademickém prostředí byl zvolen latinský ekvivalent pro tento název, a to Vita Universitatis.

Obsah časopisu byl rozčleněn do několika částí. V části úvodní časopis vymezil hlavní obsahové téma, které mělo za cíl přiblížit významnou udá-

Předseda Redakční rady časopisu Vita Universitatis prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA hodnotí 15 let existence časopisu

lost v činnosti univerzity. V další části časopis přinášel významné informace týkající se zpravidla celé univerzity anebo dopadající na celou univerzitu. Poté se časopis zaměřoval na součásti univerzity, tj. její fakulty, školní zemědělský podnik, koleje, případně další pracoviště univerzity. Následující část časopisu přinášela informace o významných událostech, které nastaly anebo byly spojené s univerzitou. Významným oddílem Vity byla část věnovaná personalistice, která byla určena pro informace o osobnostech univerzity, připomenutí jejich odchodu, životní jubilea, údaje o jmenování profesory, docenty, o úspěšných obhajobách disertačních prací a další. Část Horizonty měla stanoven obsahový rámec pohledu do budoucnosti, do prostoru přesahujícího rámec univerzity, ať zeměpisně nebo společensky, anebo se měla zaměřit na pohledy spojené s uměním, kulturou, sportem, zálibami a na aktivity obdobné.

V současné době je časopis Vita universitatis významnou součástí univerzity. Plní svoji funkci aktuální kroniky života univerzity, plní však také roli informačního dokumentu o významných aktivitách na univerzitě včetně jejich odborného komentáře, navíc přináší také množství informací, které je nezbytné zpřístupnit z pohledu potřebné informovanosti široké akademické obci studentů, učitelů a také dalším zaměstnancům univerzity.

Patnáct let je v životě časopisu ale i dnešní univerzity poměrně dlouhá doba, časopis za tuto dobu prokázal svůj význam v životě univerzity. Je třeba mu tak popřát další úspěšné roky jeho působení na univerzitě a podmínky pro naplňování jeho zásadního poslání – kroniky Veterinární univerzity Brno.

text: Vladimír Večerek
foto: Nikola Altrichterová

Školní zemědělský podnik Nový Jičín v roce 2022

Ředitel ŠZP Ing. Radek Haas

Ustájení krav

Školní zemědělský podnik Nový Jičín Veterinární univerzity Brno získala vysoká škola k 1. 1. 1970.

V době získání školního statku vysokou školou byla na statku nízká výrobní i ekonomická úroveň. V prvních letech se tak statek zaměřil na konsolidaci podniku. Statek začínal s devíti hospodářstvími, a to Žilina, Kunín, Bartošovice, Příbor, Šenov, Suchdol, Štramberk, Ženklaava, Bludovice. V roce 1975 v rámci reorganizace podniku vznikla 4 hospodářství – Žilina, Kunín, Bartošovice, Příbor a rozloha statku se ustálila na 7 000 ha. V roce 1983 se stal ŠZP uživatelem honitby o výměře 1 888 ha a v roce 1985 byla na části honitby vybudována obora o rozloze 245 ha. V roce 1993 byl k ŠZP Nový Jičín přičleněn zemědělský podnik Nový Dvůr (u Brna). Po roce 1990 ŠZP Nový Jičín řešil restituční a z tohoto důvodu poklesla rozloha ŠZP na 3 500 ha a později na 2 800 ha. V roce 2006 došlo k výrazné restrukturalizaci podniku a územní členění se změnilo na odvětvové.

V současné době ŠZP Nový Jičín hospodaří na přibližně 2 800 ha (2 628,27 ha u Nového Jičína, 139,29 ha u Nového Dvora u Brna), je uživatelem obory pro chov daňků a mufloňů (245 ha), bažantnice pro odchov bažantů (399 ha) a honitby pro chov zvěře (999 ha).

V živočišné výrobě se zaměřuje na chov mléčného skotu – dojnice, jalovice, telata, dále chov masného skotu – krávy, jalovice, skot výkrm, chovní býci a plemenný býk, dále na chov prasat – prasnice, prasničky, selata, předvýkrm a výkrm. ŠZP Nový Jičín chová také několik kusů koní. V oboře jsou chováni daňci a mufloňi zvěř. Jsou odchováváni bažanti

Dojnice na ŠZP Nový Jičín

za účelem myslivosti. Na honitbě je vykonáváno právo myslivosti se zaměřením na drobnou pernatou zvěř, drobnou srstnatou zvěř, srnčí zvěř a černou zvěř.

V rostlinné výrobě se ŠZP Nový Jičín zaměřuje na plodiny: pšenice ozimá, ječmen ozimý, ječmen jarní, řepka, kukuřice na zrno, kukuřice na siláž, jednoleté pícniny, víceleté pícniny a trvalé travní porosty.

Na ŠZP Nový Jičín probíhá praktická výuka studentů. Výuka je zaměřena na choroby skotu, choroby prasat, reprodukci skotu, reprodukci prasat, infekční choroby skotu a na praktickou výuku některých problematik ve vybraných předmětech preklinických disciplín a případně dalších předmětů v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech.

Ředitelem Školního zemědělského podniku Nový Jičín je od února 2018 ing. Radek Haas. Pod jeho vedením za posledních pět let došlo k řadě rekonstrukcí, modernizací a inovací v rostlinné i živočišné výrobě, bylo dosaženo vyšší produktivity práce a výrazně se zvýšila užitkovost v živočišné výrobě (Tab. 1).

Živočišná výroba byla zaměřena na chov následujících druhů a kategorií hospodářských zvířat (Tab. 2 a 3).

Tabulka č. 1: Porovnání sklizně plodin a jejich výnosy na ŠZP Nový Jičín v roce 2017 a v roce 2022

Plodina	2017	2022	jednotka	změna (%)
pšenice ozimá	7,97	7,47	t/ha	93,7
ječmen ozimý	7,8	8,86	t/ha	113,6
ječmen jarní	6,89	6,82	t/ha	99,0
řepka	3,58	4,31	t/ha	120,4
kukuřice na zrno	9,26	11,18	t/ha	120,7
víceleté pícniny	40,03	34,66	t/ha	86,6
trvalé travní porosty	12,39	11	t/ha	88,8

Tabulka č. 2: Porovnání užitkovosti zvířat na ŠZP Nový Jičín v roce 2017 a v roce 2022

Druh a kategorie zvířat	2017	2022	jednotka	změna (%)
Telata do 3 měsíců	0,79	0,765	kg/KD	96,8
Jalovice chovné	0,76	0,833	kg/KD	109,6
Jalovice březí	-	-	-	-
Dojnice	25,19	27,35	l/KD	108,6
Telata masný skot do 3 měsíců	1,05	1,05	kg/KD	100,0
Jalovice chovné masný skot	0,73	0,78	kg/KD	106,8
Jalovice březí masný skot	-	-	-	-
Krávy bez tržní prod. mléka	-	-	-	-
Skot výkrm, mladí chov. býci	1,21	1,399	kg/KD	115,6
Prasnice	25,87	31,22	selat/ks a rok	120,7
Selata	-	-	-	-
Předvýkrm	0,46	0,504	kg/KD	109,6
Výkrm	0,87	0,851	kg/KD	97,8

Tabulka č. 3: Průměrné počty zvířat na ŠZP Nový Jičín v roce 2017 a v roce 2022

Druh a kategorie zvířat	2017	2022	jednotka	změna (%)
Telata do 3 měsíců	190	191	počet	100,5
Jalovice chovné	776	690	počet	88,9
Jalovice březí	179	162	počet	90,5
Dojnice	1 183	1 001	počet	84,6
Telata masný skot do 3 měsíců	19	17	počet	89,5
Jalovice chovné masný skot	56	59	počet	105,4
Jalovice březí masný skot	5	4	počet	80,0
Krávy bez tržní prod. mléka	82	75	počet	91,5
Skot výkrm, mladí chov. býci	25	28	počet	112,0
Prasnice	448	378	počet	84,4
Selata	909	885	počet	97,4
Předvýkrm	1 602	1 623	počet	101,3
Výkrm	2 710	3 002	počet	110,8

Tabulka č. 4: Porovnání výuky na ŠZP Nový Jičín v roce 2017 a v roce 2022

	2017	2022	jednotka	změna (%)
ŠZP – část Nový Jičín	31 770	23 830	studentohodin	75,0
ŠZP – část Nové Dvory	5 065	6 211	studentohodin	122,6
Celkem	36 835	30 041	studentohodin	81,6

Praktická výuka studentů na ŠZP Nový Jičín Veterinární univerzity Brno představuje významnou součást veterinární výuky (Tab. 4).

Školní zemědělský podnik představuje významné zázemí pro praktickou výuku studentů, a to jak v klinické výuce, tak také ve výuce preklinických předmětů, předmětů chovu zvířat v studijním programu Veterinární lékařství a Veterinární hygiena a ekologie, a také některých předmětů studijních programů Ochrana zvířat a welfare a Bezpečnost a kvalita potravin.

text: Vladimír Večerek
foto: Vladimír Večerek

Boxy pro telata

Krmivo, voda a minerální pro dojnice

Odchov telat

Jalovičky

Telata po odstavu

Svoz mléka

Sušárna

Prasnice se selaty

Prasnice

Odstavená selata

Výkrm prasat

Chov skotu v předhůří Beskyd, v pozadí Lysá hora

Odchov masného skotu

Odchov chovných býků na ŠZP

Plemenný býk

Odchovna bažantů

Bažanti v honitbě

Podzimní přikrmování bažantů

Přikrmovací zařízení pro bažanty

Honitba na pozemcích ŠZP

Obora ŠZP

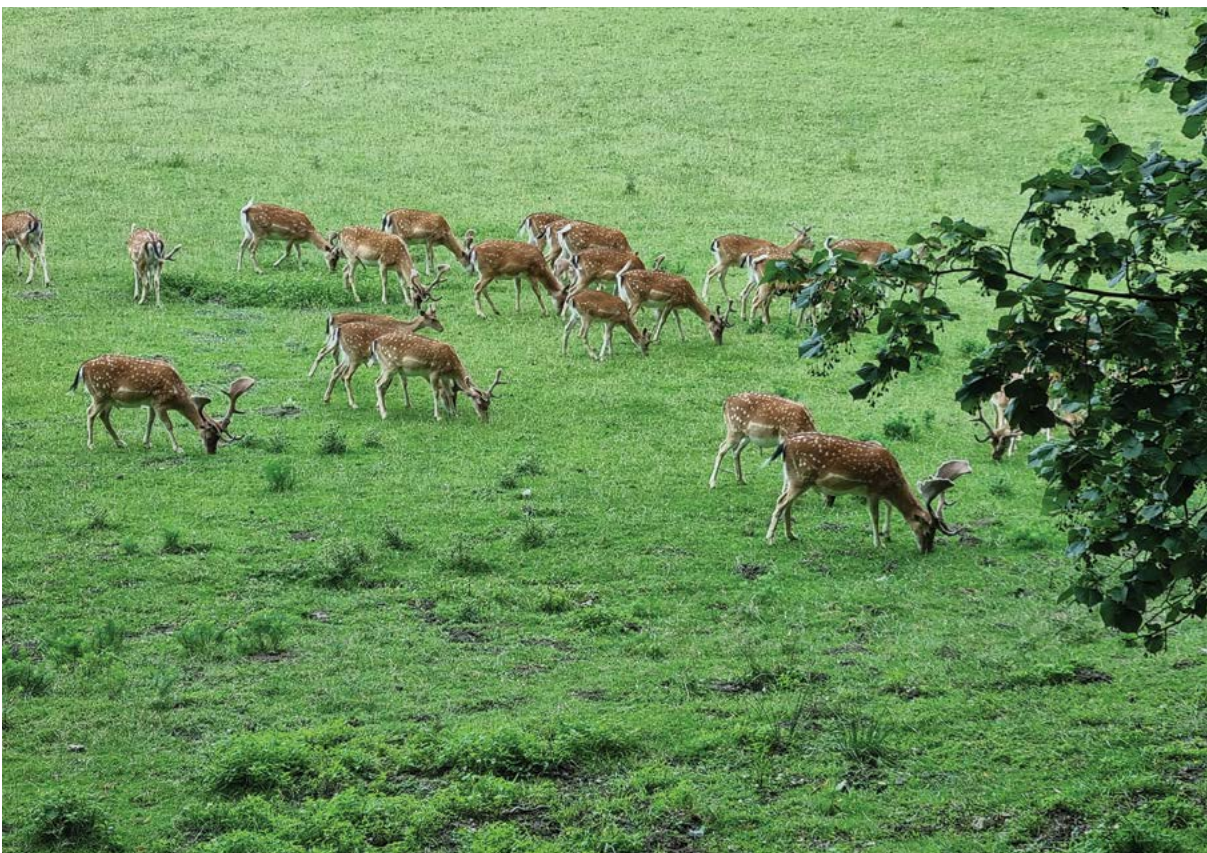
Myslivecká zařízení v honitbě ŠZP

Pastviny v oboře

Chov daňků v oboře

Bobří hráz u pozemků ŠZP

Bobři na ŠZP

Školní zemědělský podnik Nový Jičín obhospodařuje honitbu rozkládající se na pozemcích, které vlastní anebo si pronajímá, a dále na přilehlých lesních pozemcích, v nichž vykonává právo myslivosti. Na hranici honitby protéká řeka Odra a přes pozemky honitby vedou odvodňovací kanály.

Právě na jednom takovém kanálu v honitbě ŠZP Nový Jičín a v těsné blízkosti polí a luk školního podniku vybudovali hráz bobří. Svoji činností se soustředili na dřeviny v okolí vodního toku. Vzestup hladiny vody v odvodňovacích kanálech, kterou svou činností vyvolali, způsobuje podmáčení polí a luk a také přilehlé komunikace.

Bobr evropský je zařazen mezi chráněné živočichy a honitba spadá

Okusy dřevin způsobené bobry

Vzestup hladiny podmáčí okolí a zejména přiléhající cestu

Bobří hráz se nachází v chráněné oblasti

Část oblasti je ponechána volné přírodě

do chráněného území. Regulace počtu těchto živočichů je možná jen se souhlasem příslušného orgánu ochrany životního prostředí.

Bobří tak na pozemcích ŠZP Nový Jičín našli nové útočiště, a tato lokalita je pro ně v současné době bezpečným domovem. Svojí přítomností obohatili živočišné složení na pozemcích ŠZP, a v současné době mění ráz této krajiny. Zatopené a podmáčené lokality omezí přístup člověka do tohoto území, a postupem času nepochybně změní a možná obohatí složení fauny a flóry v této oblasti.

Bude zajímavé sledovat další vývoj bobřích hrází a změny v rázu lokality a složení rostlinstva i živočichů v této oblasti.

text: Vladimír Večerek

foto: Vladimír Večerek

Bobří intenzivně pracují na dubech podél odvodňovací strouhy

ZMĚNY STAVU POČTŮ HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT V ČESKÉ REPUBLICE

Počty hospodářských zvířat v České republice zaznamenaly za posledních 30 let zcela zásadní změny. Došlo k výraznému poklesu stavu u skotu, prasat, ovcí, koz i drůbeže. Jediný druh zvířat, u kterého byl zaznamenán nárůst, jsou koně.

Z tabulek je zřejmé, že došlo k poklesu počtu zvířat **u skotu (celkem) na 45,9 %**, tj. pokles o 54,1 %, z toho u krav na 49,8 %, tj. pokles o 50,2 %, **u prasat (celkem) na 32,1 %**, tj. pokles o 67,9 %, z toho u prasníc na 27,7 %, tj. pokles o 72,3 %, **u ovcí (celkem) na 48,3 %**, tj. pokles o 51,7 %, **u koz (celkem) na 65,3 %**, tj. pokles o 34,7 %, **u drůbeže (celkem) na 73,2 %**, tj. pokles o 36,8 %, z toho u nosnic na 52,0 %, tj. pokles o 48,0 %, a naopak došlo k vzestupu **u koní (celkem) na 144,5 %**, tj. vzestupu 44,5 %.

Počty hospodářských zvířat mohou ovlivňovat strukturu veterinární praxe. S poklesem všech významných kategorií hospodářských zvířat se rozsah výkonu veterinární praxe u velkých zvířat částečně snížil, nicméně je do určité míry kompenzován vyšší úrovní

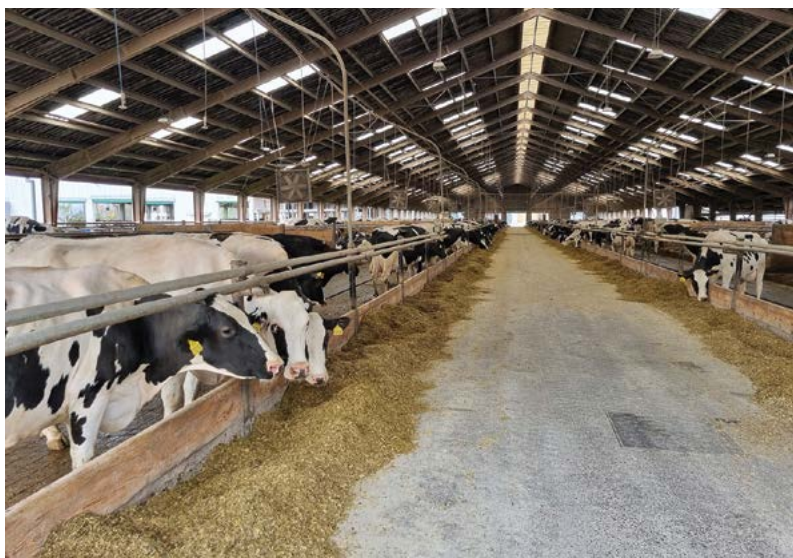

Chov ovcí

léčby a veterinární péče poskytované zvířatům. Ve srovnání s předchozím obdobím, kdy při radě onemocnění byla zvířata odesílána na porážku na jatky, je dnes s rostoucí mírou úspěšnosti léčby těmto zvířatům poskytová-

na vyšší úroveň veterinární péče, jejíž rozsah tak do jisté míry kompenzuje pokles stavu hospodářských zvířat za posledních 30 let. Přesto v počtu veterinárních lékařů došlo k poklesu těch, kteří jsou zaměřeni na velká zvířata, nicméně došlo k obrovskému nárůstu ve veterinární péči poskytované psům, kočkám a dalším zájmovým zvířatům, včetně koní, a mnoho veterinárních lékařů a nových absolventů přesunulo svůj zájem do oblasti veterinární péče zájmových zvířat, kde nachází rozsáhlé uplatnění. Nárůst zájmu chovatelů o veterinární péči pro psy, kočky, drobná zvířata, exotická zvířata a koně je takový, že současné počty veterinárních lékařů nepostačují a veterinární univerzita přijímá opatření k zvýšení počtu přijímaných uchazečů, počtu studentů i následně počtu absolventů – veterinárních lékařů.

text: V. Večerek
foto: V. Večerek

Chov mléčného skotu

Tabulka č. 1: Počty zvířat v období 1989–1992

počty zvířat v ČR – I. období	1989	1990	1991	1992	průměr
skot	3 480 582	3 506 222	3 359 976	1 949 574	3 074 089
z toho krávy	1 247 567	1 236 218	1 195 429	1 036 276	1 178 873
prasata	4 685 333	4 789 898	4 569 304	4 609 149	4 663 421
z toho prasnice	312 414	310 869	313 006	326 277	315 642
ovce	399 023	429 914	429 706	342 669	400 328
kozy	40 683	40 893	41 467	42 668	41 428
koně	26 975	26 924	25 267	21 370	25 134
drůbež	32 479 404	31 981 100	33 278 468	30 756 308	32 123 820
z toho slepice	15 699 434	15 437 483	15 215 376	14 893 818	15 311 528

Tabulka č. 2: Počty zvířat v období 2019 – 2022

počty zvířat v ČR – II. období	2019	2020	2021	2022	průměr
skot	1 418 106	1 404 117	1 406 430	1 421 254	1 412 477
z toho krávy	590 518	585 897	585 904	587 859	587 545
prasata	1 544 084	1 499 307	1 518 402	1 432 824	1 498 654
z toho prasnice	90 889	87 710	90 477	80 756	87 458
ovce	213 068	203 612	183 145	174 196	193 505
kozy	29 210	28 919	25 409	24 607	27 036
koně	36 908	38 087	33 213	37 087	36 324
drůbež	22 979 360	24 247 371	23 808 531	23 026 197	23 515 365
z toho slepice	7 581 659	8 502 347	8 148 644	7 624 998	7 964 412

Tabulka č. 3: Změny v počtu zvířat okolo roku 1990 a okolo roku 2022

počty zvířat v ČR – změna	I. období	II. období	podíl II./I. (%)	rozdíl I. - II.	změna o %
skot	3 074 089	1 412 477	45,9	-1 661 612	-54,052
z toho krávy	1 178 873	587 545	49,8	-591 328	-50,160
prasata	4 663 421	1 498 654	32,1	-3 164 767	-67,864
z toho prasnice	315 642	87 458	27,7	-228 184	-72,292
ovce	400 328	193 505	48,3	-206 823	-51,663
kozy	41 428	27 036	65,3	-14 392	-34,739
koně	25 134	36 324	144,5	11 190	44,520
drůbež	32 123 820	23 515 365	73,2	-8 608 455	-26,798
z toho slepice	15 311 528	7 964 412	52,0	-7 347 116	-47,984

Spektrum plemen psů chovaných v ČR neopomíjí ani plemena lovecká

Počty zájmových zvířat v České republice

Počty psů, koček a dalších zájmových zvířat chovaných v České republice v současné době nelze přesně zjistit. Co se týká psů, existuje sice evidence psů v jednotlivých obcích, nicméně sumarizovat tyto počty v současných informačních systémech nelze.

Počty zájmových zvířat v České republice jsou však velmi zajímavým údajem, který může dokumentovat vztah občanů k zájmovým zvířatům a následně také strukturu veterinární praxe a možnosti uplatnění absolventů veterinárního studia.

Počty zájmových zvířat se opírají o odhady, které jsou založeny na dotazníkových šetřeních s následným propočtem na celou Českou republiku, mohou se opírat o částečné údaje z obcí a jejich extrapolaci na celé území České republiky, mohou se opírat

Tabulka: Odhad počtu zájmových zvířat v ČR

počty zájmových zvířat v ČR	1990	2022	podíl II./I. (%)	rozdíl I. - II.	změna o %
psi	1 200 000	2 590 000	215,8	1 390 000	115,833
kočky	?	1 540 000	?	?	?
drobná zvířata	?	700 000	?	?	?
exotická zvířata	?	490 000	?	?	?
koně	?	350 000	?	?	?

o počty vakcín používaných k povinnému očkování psů, mohou se opírat o odhady pocházející od soukromých veterinárních lékařů a jejich transpozici na celé území ČR. Nicméně se jedná vždy o počty jen odhadované a nepřesné. Navíc různé zdroje se velmi podstatně od sebe liší. Např. odhady počtu psů se v současnosti pohybují od 1,5 mil. do více než 3,0 mil. zvířat.

Počty zájmových zvířat v ČR lze tak odhadnout jen velmi rámcově, přibližné odhady vycházející ze shody různých zdrojů jsou uvedeny v tabulce.

Z tabulky vyplývá, že nejvíce je chováno v ČR psů, a z odhadovaných počtů je zřejmé, že za posledních přibližně 30 let se počet chovaných psů více než zdvojnásobil. Také počty chovaných koček, ale i dalších zájmových zvířat, jsou poměrně značné.

Veterinární péče o zájmová zvířata se za posledních 30 let velmi výrazně zkvalitnila, úroveň diagnostiky, zejména s využitím moderních diagnostických přístrojů se mnohonásobně zvýšila, úroveň operací několikanásobně stoupla, úspěšnost léčby a návrat pacientů ke kvalitnímu životu se velmi zvýšil, využití léčiv co do spektra i v možnostech použití se velmi zlepšilo. Celkově tak z pohledu výrazného nárůstu počtu pacientů a nárůstu rozsahu poskytované veterinární péče zájmovým zvířatům lze konstatovat, že veterinární péče o zájmová zvířata z pohledu absolventů veterinárního studia znásobila možnosti v uplatňování veterinárních lékařů v léčebně preventivní praxi. Tento nárůst je tak výrazný, že počty veterinárních lékařů jsou vzhledem k potřebám této praxe deficitní, a proto veterinární univerzita v současné době přijímá opatření k zvýšení počtu studentů a absolventů s možností jejich uplatnění v soukromé veterinární praxi.

text: V. Večerek

foto: V. Večerek

Vztah chovatelů k jejich domácím mazlíčkům se výrazně prohloubil

Majitelé se svým čtyřnohým rodinným příslušníkem vzorně věnují

Novela veterinárního zákona a její dopad na univerzitu

Dne 1. října 2022 nabyl účinnosti zákon č. 246/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon). Tato novela přináší řadu změn, z nichž některé mají přímý dopad na činnost Veterinární univerzity Brno.

První změna se týká vystavování pasů pro neobchodní přesuny zvířat. Tento pas mohl podle dřívější úpravy vydávat pouze schválený veterinární lékař, což je soukromý veterinární lékař vykonávající veterinární léčebnou a preventivní činnost podnikatelským způsobem, který byl schválen krajskou veterinární správou. Veterinární univerzita však není soukromým veterinárním lékařem, a proto toto ustanovení neumožňovalo univerzitě pasy pro neobchodní přesuny zvířat vydávat, což představovalo značné komplikace

v této části praktické klinické výuky studentů. Do novely veterinárního zákona se podařilo prosadit do § 4a odst. 6 nové ustanovení, podle kterého **pasy vydává také vysoká škola uskutečňující akreditovaný magisterský studijní program v oblasti veterinárního lékařství a hygieny, která je k této činnosti schválena krajskou veterinární správou.** Tato změna vrací Veterinární univerzitě Brno kompetenci pro celou šíři veterinární péče, a tím opět umožňuje kompletní praktickou výuku budoucích veterinárních lékařů, včetně výuky spojené s vydáváním pasů pro neobchodní přesuny zvířat.

Druhá podstatná změna, kterou přináší novela veterinárního zákona, se týká povinné centrální evidence psů. Zákon nově **zavádí povinnost zapsat u každého psa do centrální**

evidence označení psa, jeho očkování proti vzteklině a případnou změnu chovatele. Tyto zápisy má provádět soukromý veterinární lékař, který je také oprávněn nahlížet do centrální evidence psů. Takováto úprava by však neumožňovala tyto činnosti provádět Veterinární univerzitě Brno. Možnost seznámit se s prostředím centrální evidence a umět provádět záznamy do centrální evidence psů je pro studenty veterinárních oborů velmi důležitá z pohledu komplexnosti jejich přípravy na veterinární praxi, zejména v dimenzích tzv. day one skills. Proto Veterinární univerzita Brno usilovala o změnu návrhu novely veterinárního zákona, která by umožnila zpřístupnění centrální evidence psů i pro Veterinární univerzitu Brno. To se podařilo vyřešit tím, že v § 5h veteri-

Absolventi magisterského studijního programu Ochrana zvířat a welfare se nově mohou uplatnit u veterinární správy jako inspektoři ochrany zvířat

nárního zákona se nyní uvádí, že pro účely oddílu věnovaného centrální evidenci psů se za soukromého veterinárního lékaře považuje také vysoká škola uskutečňující akreditovaný magisterský studijní program v oblasti veterinárního lékařství a hygieny. Tím je Veterinární univerzita Brno oprávněna v rámci veterinární činnosti provádět zápisy do centrální evidence psů a může do výuky studentů zahrnout i tuto činnost významnou pro veterinární praxi.

Třetí podstatná změna veterinárního zákona se týká absolventů magisterského studijního programu Ochrana zvířat a welfare. Do veterinárního zákona se podařilo začlenit zřízení nové pozice inspektora ochrany zvířat proti týrání. Dozor nad ochranou zvířat proti týrání mohl doposud vykonávat pouze veterinární inspektor, což musel být veterinární lékař, který absolvoval odborný kurz podle § 26 zákona na ochranu zvířat. **Na nově vytvořené pozici inspektora ochrany zvířat proti týrání může působit absolvent magisterského studijního programu Ochrana zvířat a welfare.** Tato změna umožňuje vstup našich absolventů navazujícího studijního programu Ochrana zvířat a welfare do praxe v oblasti výkonu státního dozoru nad ochranou zvířat. Tito absolventi pak pro výkon veterinárního dozoru, obdobně jako veterinární lékaři, musí absolvovat odborný kurz podle § 26 zákona na ochranu zvířat a do tří let od nástupu k státní veterinární správě musí složit atestaci pro inspektory ochrany zvířat proti týrání. Věřím, že znalosti našich absolventů v oblasti ochrany zvířat proti týrání budou významným přínosem pro kvalitní výkon dozoru a zvýšení ochrany zvířat v České republice.

text: doc. MVDr. Petr Chloupek, Ph.D.

foto: Vladimír Večerek, Eva Voslářová

Předmětem novely zákona je centrální evidence psů

Novela zákona řeší také pasy zvířat pro neobchodní přesuny

NOVELIZACE VNITŘNÍHO MZDOVÉHO PŘEDPISU NA UNIVERZITĚ

Mzdový předpis upravuje finanční ohodnocování pracovníků univerzity

K 1. lednu 2023 nabyl účinnosti Vnitřní mzdový předpis univerzity ve svém novelizovaném znění. Tento vnitřní předpis upravuje poskytování mzdy a odměny zaměstnancům, kteří jsou v pracovním poměru nebo obdobném pracovněprávním vztahu k VETUNI.

Zásadní změnou obsaženou v novele Vnitřního mzdového předpisu univerzity je **úprava mzdových tarifů** pro akademické a pro výzkumné pracovníky speciálních výzkumných projektů a úprava mzdových tarifů pro ostatní zaměstnance a laboranty.

Akademičtí a výzkumní pracovníci speciálních výzkumných projektů

Novelizovaná úprava mzdových tarifů pro akademické a pro výzkumné pracovníky speciálních výzkumných projektů je uvedena v tabulce č.1.

Mzdová třída 1 A zahrnuje pracovní zařazení: asistent nebo projektový výzkumný pracovník

Mzdová třída 2 A zahrnuje pracovní zařazení: odborný asistent nebo projektový vědecký pracovník

Mzdová třída 3 A zahrnuje pracovní zařazení: docent nebo samostatný projektový vědecký pracovník

Mzdová třída 4 A zahrnuje pracovní zařazení: profesor nebo vedoucí projektový vědecký pracovník

Ostatní zaměstnanci a laboranti

Novelizovaná úprava mzdových tarifů pro ostatní zaměstnance a laboranty je uvedena v tabulce č.2.

Tabulka č. 1: Mzdové tarify pro akademické a pro výzkumné pracovníky speciálních výzkumných projektů (v Kč měsíčně)

Mzdová třída			
1 A	2 A	3 A	4 A
30 500	32 000	35 000	45 000

Tabulka č. 2: Mzdové tarify pro ostatní zaměstnance a laboranty (v Kč měsíčně)

Mzdová třída									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16 600	18 400	18 600	20 300	22 500	22 700	24 800	25 000	27 400	30 300

Zaměstnanec (ostatní) se zařadí do mzdové třídy na základě druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě a v jeho rámci na něm požadovaných nejnáročnějších prací a splňování kvalifikačních požadavků, a to podle katalogu prací stanoveného nařízením vlády, který platí pro třetí skupinu pracovních činností, 1. až 10. stupeň v katalogu odpovídá 1. až 10. mzdové třídě.

Laborant se zařadí do mzdové třídy podle splnění kvalifikačních požadavků a charakteristiky jeho pracovní činnosti (viz tabulka č. 3).

Další zásadní změnou obsaženou v novele Vnitřního mzdového předpisu univerzity je možnost navýšení osobního příplatku zaměstnan-

Mzdový předpis se věnuje také ohodnocování neakademických pracovníků

ce ve spojení s plněním podmínek karierního růstu podle karierního řádu univerzity, uvedené v tabulce č. 4.

text: V. Večerek
(s použitím vnitřního mzdového předpisu)
foto: V. Večerek

Tabulka č. 3: Charakteristika pracovních činností a kvalifikační požadavky na vzdělání laborantů (mzdová třída 6, 7, 8)

	Charakteristika pracovní činnosti	Kvalifikační požadavky
6	Příprava chemických sloučenin, analytické rozборы a zkoušky různých materiálů. Komplexní lab. stanovení chemických, fyzikálních, mikrobiologických vlastností látek, odběry a zpracování biologických materiálů standardními metodami za používání jednoduchých lab. přístrojů. Zabezpečení provozu laboratoře.	úplně střední
7	Odborné specializované práce za využití složité přístrojové techniky, provádění nestandardních laboratorních prací. Samostatné zajišťování metodického dozoru při laboratorních, ročníkových a diplomových pracích posluchačů.	úplně střední a pomaturitní specializační studium nebo deset let praxe v oboru, nebo vyšší odborné vzdělání, VŠ vzdělání v bakalářském nebo magisterském stud. programu
8	Specializované a nestandardní laboratorní metody. Zavádění a vyhodnocování nových laboratorních metod. Rozvoj a údržba laboratorních informačních systémů.	úplně střední a pomaturitní specializační studium nebo patnáct let praxe v oboru, nebo vyšší odborné vzdělání, VŠ vzdělání v bakalářském nebo magisterském stud. programu

Tabulka č. 4: Možnost navýšení osobního příplatku zaměstnance ve spojení s plněním podmínek karierního růstu podle karierního řádu univerzity

Podmínka karierního růstu	Kč/za měsíc
Dosažení atestace I. stupně nebo klinické specializace I. stupně podle zákona o veterinární péči	1 000
Dosažení atestace II. stupně nebo klinické specializace II. stupně podle zákona o veterinární péči	2 000
Dosažení evropské specializace v některé z evropských specializací	2 000
Dosažení jiné kvalifikace podle právních předpisů související s pracovní činností (např. podle § 26, nebo § 15d odst. 3 nebo podle § 15d odst. 4 zákona 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů aj.)	700
Dosažení jiné uznatelné kvalifikace	500
Dosažení nadstandardního hodnocení zaměstnance v rámci systému hodnocení akademických a neakademických pracovníků	výpočet podle počtu bodů s přihlédnutím k možnostem univerzity

Poznámka: při stanovení výše navýšení osobního příplatku ve spojení s plněním podmínek karierního růstu podle karierního řádu univerzity se hodnocení v dosažení kvalifikace (řádky 1 až 5) nescítá, ale stanovuje se podle nejvyššího dosaženého stupně karierního růstu.

Složení státní doktorské zkoušky před komisí umožňuje karierní postup z místa asistenta na pozici odborného asistenta

KARIERNÍ ŘÁD UNIVERZITY

Na Veterinární univerzitě Brno v roce 2023 začal být plně realizován Karierní řád univerzity. Tato vnitřní norma vymezila zásady karierního růstu akademických, vědeckých a dalších zaměstnanců univerzity.

Karierním růstem se rozumí karierní rozvoj anebo karierní postup pracovníka.

Karierním rozvojem pracovníků se rozumí rozvoj jejich pracovní kvalifikace zahrnující odborné, řídicí a související znalosti, zkušenosti a dovednosti. U akademických pracovníků je představován dosažením odborné kvalifikace na úrovni atestace I. nebo II. stupně podle zákona o veterinární péči, klinické specializace I. nebo II. stupně podle zákona o veterinární péči, dosažením evropské veterinární specializace v některé z evropských veterinárních specializací, dosažením další kvalifikace nebo kompetence podle zákona na ochranu zvířat proti týrání (např. podle §26, podle § 15d odst. 3, aj.) anebo dosažením jiné kvalifikace spojené s výkonem činnosti akademického pracovníka. U projektových výzkumných pracovníků je představován dosažením

kvalifikace na úrovni příslušné vědecké atestace, specializace nebo dosažením další nebo jiné doložitelné kompetence vycházející z obecně závazných právních předpisů nebo vnitřních předpisů univerzity spojené s výkonem vědecko-výzkumné činnosti. U laboratorních, administrativních, technických a dalších pracovníků je představován dosažením kvalifikace na úrovni příslušné odborné atestace, specializace nebo dosažením další nebo jiné doložitelné kompetence vycházející z obecně závazných právních předpisů nebo vnitřních předpisů univerzity spojené s výkonem pracovní činnosti.

Karierním postupem se rozumí změna zařazení pracovníka na další pracovní pozici v rámci jeho karierní dráhy (např. dráhy akademické: asistent – odborný asistent – docent – profesor; dráhy vědecko-výzkumné: projektový pracovník 1 – projektový pracovník 2 – samostatný projektový výzkumný pracovník 3 – vedoucí projektový výzkumný pracovník 4; dráhy pro neakademické profese: řadový zaměstnanec – zaměstnanec s řídicími kompetencemi apod.).

Karierní růst zaměstnanců se opírá o pravidelné hodnocení zaměstnance. **Hodnocení akademických pracovníků** probíhá na základě akademickým pracovníkem vyplněného formuláře Hodnocení akademických pracovníků (HAP), který představuje sebehodnocení pracovníka v předcházejícím roce v oblasti vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností. Součástí formuláře HAP je hodnocení pracovníka vedoucím pracovníkem. **Hodnocení neakademických pracovníků** probíhá vedoucím pracovníkem příslušné organizační jednotky univerzity v podobě souhrnného hodnocení všech činností neakademického pracovníka.

Úroveň dosažená v rámci karierního rozvoje anebo v rámci karierního postupu může být zohledněna také v rámci platového ohodnocení zaměstnance. Toto ohodnocení stanovuje Mzdový předpis univerzity.

text: V. Večerek

(s použitím vnitřního předpisu Karierní řád VETUNI)

foto: archiv univerzity

HODNOCENÍ AKADEMICKÝCH PRACOVNÍKŮ (HAP)

Vyhodnocování HAP na univerzitní úrovni
Mgr. Nikolou Altrichterovou

Hodnocení akademických pracovníků (HAP) je součástí systému hodnocení kvality činností na univerzitě a jeho souhrnné výsledky ukazují rozsah a kvalitu činností univerzity, případně jednotlivých fakult nebo jednotlivých klinik, ústavů a dalších pracovišť.

System je založen na záznamu činností a jejich rozsahu u každého akademického pracovníka. Zaznamenávají se zejména následující činnosti:

- ▮ pregraduální výuka v českém jazyce
- ▮ pregraduální výuka v cizím jazyce
- ▮ postgraduální výuka v českém jazyce
- ▮ postgraduální výuka v cizím jazyce
- ▮ celoživotní vzdělávání v českém jazyce
- ▮ celoživotní vzdělávání v cizím jazyce
- ▮ další vzdělávací aktivity v českém jazyce
- ▮ další vzdělávací aktivity v cizím jazyce
- ▮ projekty na národní úrovni
- ▮ projekty na mezinárodní úrovni

- ▮ patenty
- ▮ certifikované metodiky
- ▮ publikace v impaktovaných časopisech Q1 a Q2
- ▮ publikace v impaktovaných časopisech Q3 a Q4
- ▮ vědecké neimpaktované publikace
- ▮ odborné publikace
- ▮ prezentace na domácích konferencích
- ▮ prezentace na zahraničních konferencích
- ▮ monografie, skripta a jiné učební texty
- ▮ další tvůrčí aktivity
- ▮ H-index
- ▮ citační index
- ▮ odborná činnost (veterinární a hygienická)
- ▮ jiná spolupráce s praxí
- ▮ aktivity k šíření kultivované výměny informací
- ▮ jiná společenská odpovědnost
- ▮ mobility pracovníka (vycestování pracovníka nebo přijetí zahraničního pracovníka)
- ▮ mobility studentů (vyslání studenta nebo přijetí zahraničního pracovníka)
- ▮ další mezinárodní aktivity
- ▮ rozvojové projekty
- ▮ řídicí a samosprávné činnosti pracovníka
- ▮ pedagogické a vědecké zařazení pracovníka
- ▮ zvyšování kompetence pracovníka
- ▮ hodnocení nadřízeným pracovníkem

- ▮ vzdělávací, tvůrčí a společenské uznání pracovníka

Podle rozsahu každé činnosti jsou pomocí koeficientů rozsah a případně kvalita činnosti převedeny na systém bodového ohodnocení. V součtu tak lze získat informace např. o vzdělávací činnosti, tvůrčí činnosti, ostatní činnosti anebo o celkovém rozsahu a kvalitě činností pracovníka. Při součtu bodového ohodnocení akademických pracovníků v rámci jednoho ústavu nebo kliniky lze tak získat celkový součet bodů za pracoviště a v relativní hodnotě v podílu k přepočtenému počtu pracovníků také průměrný počet bodů na pracovníka za pracoviště. Obdobně lze získat průměrný počet bodů na pracovníka za celou fakultu nebo součást univerzity a případně také za celou univerzitu. Při porovnání s požadavky stanovenými na rozsah a kvalitu činností lze tak pracovníka, pracoviště, fakultu anebo celou univerzitu zařadit do kategorie standardní, nadstandardní anebo podstandardní.

System hodnocení akademických pracovníků je v zásadě účinným systémem zpětné vazby, kdy by vychýlení hodnot u pracovníka nebo některé součásti univerzity mimo požadavek signalizovalo potřebu opatření na fakultě nebo celé univerzitě vedoucí k zvýšení úrovně činností na univerzitě.

text: V. Večerek

foto: V. Večerek

Tabulka: Hodnocení akademických pracovníků univerzity a jejich součástí v činnostech v roce 2022

	Počet přepočtených hodnocených pracovníků	Vzdělávací činnost (bodů)	Tvůrčí činnost (bodů)	Související činnost (bodů)	Celkem součet (bodů)	Požadavek (bodů) tj. požadavek a více	Plnění (%)
FVL	99,7	792	484	473	1 750	1 600	109,4
FVHE	93,1	766	1 045	469	2 280	1 600	142,5
rektorát	9,0	1 064	27	461	1 553	1 600	97,0
CEITEC	11,8	0	1 959	213	2 172	1 600	135,7
VETUNI	213,6	748	791	456	1 996	1 600	124,7

ZAHÁJENÍ AKADEMICKÉHO ROKU 2023/2024

Prvního září 2023 započne na Veterinární univerzitě Brno nový akademický rok 2023/2024. Univerzita vstupuje do konečných příprav na zahájení výuky zápisem studentů, sestavováním výukových rozvrhů, aktualizací sylabů, určením vyučujících pro jednotlivé předměty výuky, přípravou přednáškových místností, cvičeben, laboratoří, klinických provozů, patoanatomických provozů, anatomických piteven, poloprovozních dílen hygieny potravin na univerzitě, vytvořením materiálových podpor a opor pro výuku jednotlivých předmětů, sestavením programů výjezdů do chovů zvířat, preklinických provozů i provozů klinické výuky, programů stáží a interních praxí na univerzitě, určením podmínek pro ukončení výuky v semestru, stanovením požadavků na udělování zápočtů a podmínek pro zakončování výukových předmětů zkouškami.

Vedle stávajících studijních programů Veterinární lékařství, Veterinární hygiena a ekologie, Bezpečnost a kvalita potravin, Zdravotní nezávadnost potravin v gastronomii a Ochrana zvířat a welfare, budou vyučovány další studijní programy, které byly zahájeny v minulém akademickém roce, a to Veterinární asistence a Veterinární ochrana veřejného zdraví. K těmto programům se nově od akademického roku 2023/2024 přidal nový studijní program Zdraví živočichů a ochrana životního prostředí. Veterinární univerzita Brno tak zkompletovala portfolio svých studijních programů orientovaných na veterinární problematiku a poskytujících vedle tradičního veterinárně-lékařského vzdělání také vzdělání v bakalářských a magisterských studijních programech.

V novém akademickém roce bude pokračovat také postgraduální doktorské vzdělávání, v němž vedle stávajících 6 studijních programů Fakulty veterinárního lékařství a 5 studijních programů Fakulty veterinární hygieny

a ekologie přibude nový studijní program akreditovaný na jaře 2023, a to Veterinární virologie.

V celoživotním vzdělávání bude pokračovat výuka atestačního vzdělávání I. stupně a atestačního vzdělávání II. stupně, kurzy k získání kompetencí podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, a v dalších kurzech k získání odborných kompetencí, dovedností a profesní způsobilosti, a také v kurzech zájmových určených odborné i laické veřejnosti. Nově bude od akademického roku 2023/2024 zahájena výuka klinického vzdělávání určeného pro klinické veterinární lékaře působící v klinické veterinární praxi.

Veterinární univerzitu Brno na počátku akademického roku 2023/2024 čeká mezinárodní akreditace veterinárního vzdělávání, a to na obou fakultách – Fakultě veterinárního lékařství a Fakultě veterinární hygieny a ekologie. Po více než roce příprav a sestavování Sebehodnotící zprávy o veterinárním vzdělávání na obou fakultách na počátku října navštíví fakulty komise expertů Evropské asociace veterinárních fakult a univerzit a celý týden bude ověřovat podmínky výuky a vlastní veterinární výuku na Fakultě veterinárního lékařství a Fakultě veterinární hygieny a ekologie. Výsledkem bude mezinárodní posouzení úrovně veterinárního vzdělávání na obou fakultách ve smyslu naplňování/nenaplňování mezinárodně stanovených standardů veterinární výuky.

V akademickém roce 2023/2024 bude pokračovat podpora talentovaných studentů jejich zapojením do vzdělávací a výzkumné činnosti, a také podpora internacionalizace studentů v návaznosti na jejich studium. Pokračovat bude podpora studentů v rámci jejich zapojení do vytváření opor a podpor pro výuku v jednotlivých studijních programech v rámci studentských projektů Interní vzdělá-

vací agentury (IVA) univerzity, zapojení studentů do výzkumné činnosti univerzity v rámci studentských projektů Interní grantové agentury (IGA) univerzity, zapojení studentů do výzkumné činnosti univerzity v rámci výzkumných projektů Interní tvůrčí agentury (ITA) univerzity a podpora mobility studentů na zahraniční univerzity, výzkumná a odborná pracoviště v rámci studentských mobility projektů (IMA) univerzity.

Univerzita také zkvalitnila poradenskou činnost pro studenty, která by měla napomáhat studentům překonávat kritické životní situace spojené se studiem, zdravím, rodinnými anebo sociálními problémy.

Pro akademický rok 2023/2024 univerzita připravila anebo připravuje pro studenty také velkou podporu pro jejich studentské aktivity a pro naplňování akademických studentských tradic. Univerzita samostatně anebo ve spolupráci se studentskými organizacemi zahrnuje do činnosti pro nový akademický rok tzv. Seznamovák pro studenty 1. ročníku, Imatrikulace studentů, Půlení studia, Vánoční setkání s případným univerzitním vínem, Veterinární ples, sportovní aktivity a soutěže, Majáles, zimní a letní sportovní soustředění v různých družích sportu, Poslední přednášku aneb loučení studentů šestého ročníku, Promoce a další.

Nový akademický rok 2023/2024 přináší na Veterinární univerzitě Brno studentům vedle výukových povinností také množství dalších vzdělávacích, výzkumných, mobility, sportovních, kulturních i společenských aktivit a příležitostí pro plně prožívání studentského života.

Věřme, že bude úspěšný jak pro studenty, tak také pro akademické pracovníky a ostatní zaměstnance univerzity.

text: V. Večerek

Vítání prváků

SEZNAMOVÁK PRO NOVÉ STUDENTY

Se zahájením akademického roku se již tradičně pojí na Veterinární univerzitě Brno aktivita nazvaná Seznamovák aneb Vítání prváků.

Veterinární univerzita Brno ve spolupráci se studentskými organizacemi, zejména IVSA také v letošním roce připravila na začátek nového akademického roku akci, podporující snazší začlenění nově přijatých studentů do prostředí veterinární univerzity.

Akce je připravena na víkend předcházející zahájení výuky na univerzitě. Již tradičně se pořádá v areálu univerzity.

Její tematické zaměření je směřováno do oblasti lepšího poznání areálu univerzity a veterinární problematiky z pohledu studentů. V areálu budou rozmístěna stanoviště se soutěžními úkoly. Ty zahrnují řešení veterinárně zaměřených úkolů, ať teoretických, založených na znalostech, nebo praktických, založených na dovednostech. Soutěžit budou jednotlivé týmy nově přijatých studentů v plnění úkolů na stanovištích.

Touto víceméně soutěžně zábavnou formou se noví studenti seznamují s areálem univerzity a problematikou výuky na univerzitě, ale také se poznávají navzájem a mají možnost poznat také představitele univerzity anebo pro ně příslušné fakulty. Navečer bude pokračovat seznamovák formou diskotábavy, při níž se mohou seznamovat noví studenti ve skupinkách nebo ve dvojicích při povídání anebo tanci. K úspěšnému průběhu přispěje také občerstvení podávané ve stáncích, které budou k tomuto účelu vybudovány na centrálním prostranství u Studijního a informačního centra univerzity.

Letošní Vítání prváků/Seznamovák může být dobrou příležitostí pro nově

Organizační tým vedený prorektorkou pro vzdělávání připravuje Seznamovák pro studenty I. ročníku

Při Seznamováku se ročník studentů poprvé setkává pohromadě

přijaté studenty poznat areál univerzity, vzájemně se v ročníku blíže seznámit, a také získat bližší vztah k jejich alma mater, na které se budou v nejbližších letech vzdělávat a prožívat studentský život.

text: V. Večerek
foto: V. Večerek, archiv univerzity

ZKUŠENOSTI, MYŠLENKY A DOVEDNOSTI ZÍSKANÉ BĚHEM MÉ DVOUMĚSÍČNÍ STÁŽE NA ÚSTAVU BIOLOGIE A CHOROB VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ZVÍŘAT

Carin pracující s luňáky žlutozobými v Nigérii

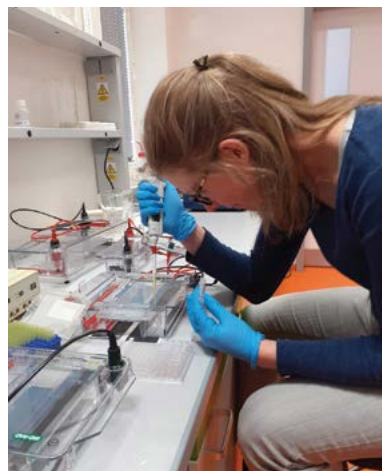
Někdy se v životě ukáže, že učiněné rozhodnutí má dominový efekt, který vás přenesne na jiné místo a poskytne vám novou zkušenost. To byl můj případ, když jsem se rozhodla odcestovat do Nigérie, abych provedla terénní část výzkumu pro svou diplomovou práci. Cílem bylo označit luňáky žlutozobé pomocí vysílačů GPS, aby se zjistila oblast šíření jejich mláďat. Při tom jsem také odebírala vzorky krve pro určení pohlaví. Následně jsem dostala nabídku absolvovat stáž na VETUNI v Brně na Ústavu biologie a chorob volně žijících živočichů, kde se výzkumem luňáků detailně zabývají.

Říkají mi Caka, jsem studentkou magisterského studia na Lund University ve Švédsku a toto je můj příběh o stáži zde na Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat. Loni jsem ve Švédsku potkala Marka Dostála, doktora z tohoto ústavu, který ve Švédsku ve spolupráci s Rainerem Raabem z Rakouska osazoval vysílačkami luňáky červené. Právě díky němu se prof. Literák, přednosta Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat, dovedl

o mém studiu luňáků žlutozobých a nabídl genetické vyšetření mnou odebraných vzorků luňáků na svém pracovišti, tj. nabídl mi stáž s cílem provést analýzy genu *cytochromu B* a mikrosatelitů DNA. Okamžitě jsem si uvědomila, že tohle je příležitost, které nemůžu říct ne. Požádala jsem o prostředky na mateřské univerzitě a naštěstí dostala grant Erasmus Internship.

V pondělí 30. ledna 2023 jsem přijela na dvouměsíční stáž do Brna. Během svého pobytu na VETUNI jsem pracovala s úžasnými lidmi. Dělal jsem mikrosatelitovou laboratorní analýzu s Brankou Bilbija a s Vitaliiem Starenko jsme provedli analýzy *cytochromu B*. Dokonce jsme objevili nový haplotyp *cytB*, který dosud nebyl u luňáků známý. Mikrosatelitovou analýzou DNA se nepotvrdila teorie o jiné druhové příslušnosti luňáků žlutozobých a luňáků hnědých. Kromě laboratorních prací jsem také dostala možnost předpracovat GPS data ze sledování 74 luňáků červených. Jasně si pamatuji první den, kdy mě Marek seznámil s telemetrií. Učinil tak slovy: Měla bys pracovat s programem ArcGIS Pro. Kromě kurzu GIS, který jsem absolvoval během prvního ročníku bakalářského studia, ze kterého jsem si nic nepamatovala,

V laboratoři molekulární biologie na Ústavu biologie a chorob volně žijících živočichů

jsem s ArcGIS neměla žádné předchozí zkušenosti. Protože jsem nechtěla nikoho zklamat svými neexistujícími znalostmi GIS, nic jsem neřekla. Místo toho jsem se zhluboka nadechla, usmála se a řekla: „Jasně, co chceš, abych udělala?“ Naštěstí se mnou Marek měl velkou trpělivost a podrobně mi vysvětlil, jak mám práci vést. Po několika dnech s mírnou bolestí hlavy po všem intenzivním přemýšlení jsem se sžila se softwarem a práce mě začala bavit. Práci se mi podařilo nejen dokončit, ale také jsem si z ní odnesla mnoho cenných zkušeností.

Kromě práce v laboratoři jsem měla možnost vyrazit i do terénu. Dozvěděla jsem se nové poznatky o identifikaci dravců a o ochraně ptáků obecně. Na začátku mého pobytu Marek uspořádal pro mne a další studenty z Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat terénní exkurzi, kde jsme viděli bahňáky, kachny a hnízdiště orlů a luňáků. Vrcholem mé stáže byl výlet do Záchrané stanice zvířat v Bartošovicích. Místo přislíbené půlhodinové návštěvy jsme tam nakonec strávili podstatně déle času a mohla bych napsat celý článek o tom, co jsem se tam zajímavého dovedla.

Jsem vděčná za zkušenosti a za dovednosti, které jsem se zde naučila, a za setkání s fantastickými lidmi. Jsem si jista, že tyto nové zkušenosti budou přínosem pro mou magisterskou práci a také pro mou budoucí kariéru. A konečně, kdo ví, kam by mě tyto zkušenosti mohly v budoucnu zavést?

text: Carin Karlsson, Ústav biologie, Lund University, Švédsko, karlssoncaka@gmail.com
foto: archiv Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat

Výzkum welfare ježků

Podzimní měsíce znamenají pro záchranné stanice každoročně zvýšený příjem ježků. Do záchranných stanic jsou veřejností předávána zejména mláďata z pozdních vrhů, která jsou považována za riziková z pohledu přežití zimy. Kromě toho jsou ježci poranění nebo vykazující známky onemocnění přinášeni v průběhu celého roku, ježek tak patří k nejpočetnějším druhům zvířat evidovaných v záchranných stanicích. Díky vysokému počtu jedinců každoročně procházejících sítí záchranných stanic v České republice ježci představují zajímavý studijní materiál pro výzkum faktorů ohrožujících je ve volné přírodě a k hodnocení úspěšnosti péče poskytované v záchranných stanicích z pohledu návratu přijatých zvířat zpět do volné přírody.

Touto problematikou se zabývá MVDr. Gabriela Kadlecová (roz. Lukešová) v rámci svého doktorského studia na Ústavu ochrany a welfare zvířat a veřejného veterinárního lékařství FVHE VETUNI. Její výsledky ukazují, že počet ježků přijímaných do záchranných stanic v posledních letech stoupá, ale i to, že řada zvířat je do záchranných stanic přinášena zbytečně. Příčiny příjmu a zdravotní stav přijímaných ježků sleduje Dr. Kadlecová nejen na základě záznamů ze záchranných stanic, ale i prostřednictvím vlastního vyšetřování těl uhynulých ježků, zejména ve spolupráci s DES OP Záchraná stanice živočichů Plzeň. Analýza úhynů a příčin úhynů ježků v záchranných stanicích je významná pro nastavení podmínek poskytované péče. Kritický je zejména odchov neodstavených mláďat, u kterých je mortalita vysoká. S příspěvkem na toto téma letos Dr. Kadlecová získala 1. místo na Konferenci mladých vědeckých pracovníků FVHE VETUNI.

Dr. Kadlecová při výzkumu zaměřeném na dobré životní podmínky ježků

Výsledky svého výzkumu však Dr. Kadlecová úspěšně prezentuje také na mezinárodní úrovni, na začátku roku se aktivně účastnila setkání European Hedgehog Research Group, které se letos konalo z důvodu protiepidemických opatření online.

Význam výsledků získaných Dr. Kadlecovou v oblasti welfare volně žijících zvířat dokládá také jejich publikace v prestižních vědeckých časopisech s IF (BMC Veterinary Research, Journal for Nature Conservation, Plos One, Scientific Reports).

V dalším období se Dr. Kadlecová plánuje zaměřit na hodnocení stresu u zvířat v záchranných stanicích, který u volně žijících zvířat často vede ke zhoršení zdravotního stavu, případně až jejich úhynu. I proto je v tomto případě žádoucí využívat neinvazivní metody hodnocení, např. hodnocení změn povrchové teploty s využitím termokamery, která byla pro tyto účely pořízena.

text: prof. Voslářová, Dr. Kadlecová
foto: archiv Dr. Kadlecové

INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP K RYBÍM PACIENTŮM

Diagnostika nemocí a chorobných stavů je u ryb téměř vždy spojena s usmrcením zvířete, aby mohlo být podrobeno komplexnímu vyšetření, včetně odběru vzorků, a tak zjištěna příčina zdravotních problémů. Následuje cílená terapie ostatních jedinců v daném chovu.

Některé ryby však mohou být velmi cenné. Jedná se např. o generační ryby nebo různé okrasné ryby, zejména koi kapry. V těchto případech je možné využít individuální přístup a pokusit se o terapii rybiho pacienta. Nejedná se ovšem o rutinní záležitost, ale spíše o sporadické úkony.

Nedávno jsme měli možnost na Ústavu ekologie a chorob zoolivřat, zvěře, ryb a včel uplatnit individuální kurativu u rybiho pacienta.

Kapr „Celestýn“ měl na pravé straně dorzální části hlavy tumor tvaru kulového vrchlíku o průměru cca 4 cm a výšce 3 cm. Kapr byl sedován hřebíčkovým olejem aplikovaným do vody, útvar byl podvázán a odříznut chirurgickým šicím materiálem. Jednalo se o stopkatý útvar těsně přiléhající ke kůži, přičemž průřez krátké stopky měl plochu cca 1 cm². Po odstranění nádoru došlo k silnému arteriálnímu krvácení z centra rány. Krvácení bylo zastaveno kompresí v ráně s ná-

sledným uzavřením cévy aplikací tkáňového lepidla.

Kapr byl krátce po zákroku vypuštěn zpět do nádrže v naší rybárně, následující den již přijímal potravu a nevykazoval žádné odchylky v chování. Průběžně byl sledován proces hojení tvorbou granulační tkáně. Po týdnu byla patrná granulace, v okolí pak přítomnost zánětlivé reakce. Po měsíci od zákroku byla zřetelná epitelizace povrchu bez zánětlivé reakce. Kapr Celestýn se vrátil do domácího jezírka.

text: prof. Palíková

foto: archiv Ústavu ekologie a chorob zoolivřat, zvěře, ryb a včel

Kapr s tumorem na pravé straně dorzální části hlavy

Podvázání tumoru u kapra

Stav týden po ošetření – patrná granulace, v okolí přítomnost zánětlivé reakce

Stav po měsíci od zákroku – epitelizace povrchu, bez zánětlivé reakce

Výstava na univerzitě věnovaná ochraně mořských želv v Indonésii

Od března letošního roku bylo možné na brněnské Veterinární univerzitě Brno zhlédnout výstavu věnovanou ochraně mořských želv v Indonésii, která se konala v přízemních prostorách Studijního a informačního střediska univerzity. Autorem této výstavy je přírodovědec a fotograf RNDr. **Petr Jan Juračka, Ph.D.**, propagátorem **Mgr. Hana Svobodová**, která se již roky zabývá ochranou těchto pozoruhodných tvorů, a je zakladatelkou organizace Chráníme mořské želvy. Nejen přímá ochrana, ale také osvětová činnost jsou základními činnostmi této organizace a jejich členů a dobrovolníků, kteří mají o tuto problematiku zájem.

Nyní se Hanka pokouší rozšířit ochranné aktivity na Srí Lance, kam, podobně jako na některá místa v Indonésii, připlouvají mořské želvy klást svá vejce. A právě ochrana vajec a míst, kde jsou kladena, patří ke stěžejním atributům v záchraně těchto živočichů, kteří obývají naši plane-

Výstava o ochraně mořských želv

Záběry z ochrany mořských želv byly velmi působivé

tu už více, než 110 miliónů let. Mezi nejpálčivější problémy patří vykrádání želvích hnízd či výroba suvenýrů ze želvích krunýřů, znečištění oceánů a pobřežních biotopů plasty a dalšími odpady, a také mizení vhodných lokalit pro kladení vajec, ať už způsobené lidskou činností, či erozí a stoupající hladinou moří a oceánů.

Podobně jako celá řada dalších živočichů i mořské želvy čelí bezprostřední hrozbě vyhynutí a je tedy nutná jejich intenzivní ochrana, aby i další a další generace mohly spatřit tyto úchvatné živočichy v jejich přirozeném prostředí, kde jsou dů-

ležitými články mnoha různých ekosystémů.

Výstava dala částečně nahlédnout do problematiky ochrany i ohrožení želv a jejich biotopů. Všichni, kdo mají o mořské želvy a jejich nelehkou situaci zájem, mohou pomoci s jejich ochranou v rámci dobrovolnictví, ať už přímo v Indonésii, ale i různou osvětovou činností v ČR. Více informací o tomto projektu je možné zjistit na webových stránkách organizace (www.morskezelvy.cz).

text: Filip Kounek

foto: Filip Kounek

STUDENTI VETUNI ZÍSKALI PRAKTICKÉ DOVEDNOSTI NA VÝSTAVĚ ZVÍŘAT MORAVIA BRNO

Studenti na výstavě zvířat Moravia Brno

Již s akademickým rokem 2021/2022 byly do curricula magisterských studijních programů zahrnuty určité nové předměty. Pro studenty 3. ročníku MSP Veterinární lékařství a MSP Veterinární hygiena a ekologie se jimi staly tzv. preklinické praxe v chovech zvířat. Cílem těchto nových extramurálních praxí je získání praktických chovatelských dovedností, které jsou nutné jak pro posílení praktické výuky, tak i nabytí odborných kompetencí, na kterých lze stavět navazující klinické předměty ve vyšších ročnících studia. Studenti si samostatně zvolí chov, ve kterém by chtěli praxi absolvovat, s tím, že místo výkonu praxe je následně posouzeno garantem praxe. Student vykonává běžnou chovatelskou činnost, s tím, že si vede deník praxe a musí splnit vybrané praktické dovednosti, což mu na konci potvrdí poskytovatel praxe.

Jedněmi z více praktických dovedností, které studenti musejí v rámci Preklinické praxe v chovu zájmových zvířat splnit, je oblast korektního zacházení s vybranými zájmovými zvířaty

a také základní techniky předvýstavní péče a přípravy takových zvířat. Mimoto, očekávaným přínosem se předpokládá, že prakticky nabyté poznatky a dovednosti z chovu (či chovů, akcí apod.) zájmových zvířat se kladně odrazí v profilu absolventa, který v této problematice získá širší přehled a napojení na praxi chovu zájmových zvířat.

V prostorách brněnského výstaviště se uskutečnila jihomoravská krajská výstava drobných zvířat, běžně známá pod názvem MORAVIA BRNO. Jedná se o druhou největší výstavu drobných zájmových zvířat v ČR, tedy králíků, holubů, drůbeže a exotického ptactva, s tím, že rozsah akce dalece přesahuje region a v určitém ohledu je tam i mezinárodní účast. Přihlášeno bylo více než 5 500 drobných zvířat.

Studentům VETUNI byla tato akce nabídnuta jako možnost pro splnění vybraných (ne všech) praktických dovedností. Tomuto předcházelo smluvené jednání představitelů FVL a FVHE s pořadatelem výstavy – Krajským

sdužením Českého svazu chovatelů Jihomoravského kraje. Zájem studentů byl obrovský – celkem 90 studentů z třetího ročníku MSP obou fakult. Mimoto, účast na výstavě byla nabídnuta také studentům prvního ročníku MSP na FVL v rámci předmětu Chov zájmových zvířat a dále prvnímu ročníku BSP Veterinární asistence v rámci předmětu Plemena zvířat.

Na výstavu v pátek dorazilo více než 200 studentů, kteří byli předem instruováni kde konkrétně budou praxi vykonávat (králíci, holubi, drůbež, exotické ptactvo). Jednalo se o uzavřené posuzování exteriéru zvířat, bez přístupu veřejnosti. Studenti vykonávali různou činnost – někteří nosili zvířata k posouzení exteriéru, další vypisovali oceňovací lístky, jiní zase sumarizovali posouzení a připravovali podklady pro vyhodnocení apod., s tím, že se během dopoledne prošťídali.

Význam spolupráce fakult VETUNI s pořadatelem výstavy byl podtržen páteční návštěvou z děkanátu FVHE a tvorbou fotografií pro následnou simultánní propagaci výstavy, a také praxe studentů VETUNI na univerzitním Facebooku, webu VETUNI apod. Recipročně v katalogu výstavy byly umístěny reklamní letáky obou fakult. Samotní studenti byli z možnosti domluvené praxe nadšení a také pořadatelé akce, stejně jako odborný personál na výstavě, s nimi byli velice spokojeni.

Během soboty a neděle navštívily výstavu tisíce návštěvníků a mezi nimi s VIP vstupenkami rovněž představitelé fakult VETUNI a pracovníci děkanátů. V prosinci 2023 je v plánu uspořádání dalšího ročníku této výstavy a již nyní je jisté, že VETUNI bude znovu u toho.

text: MVDr. Vlastimil Šimek, Ph.D.,
garant Preklinických praxí v chovu zvířat
foto: Mgr. Šárka Bednaříková

Seminář pro pracovníky SZPI na FVHE na téma „imitace masa“

Metodik SZPI Ing. Miloš Kavka zahájil seminář o alternativách masa

Ing. Klára Bartáková, Ph.D. z FVHE přednášela o chemickém složení alternativ masa ve srovnání s tradičními produkty

Pracovníci Ústavu hygieny a technologie potravin živočišného původu a gastronomie FVHE uspořádali pro odborníky z řad Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) seminář na téma imitace (alternativy) masa a masných výrobků. Vybrané téma je velmi aktuální – alternativy masa na bázi rostlinných bílkovin představují v potravinářství zcela nový segment. Přes svůj rychlý rozvoj však toto odvětví doprovází řada neznámých, a to jak z hlediska nutričního, tak i z hlediska bezpečnosti potravin. Diskuse probíhají také o názvosloví – zda lze pro tyto produkty používat pojmy, které mají spotřebitelé spojené s tradičními výrobky

na bázi masa (např. burgery, klobásy, salámy apod.).

Ústav hygieny a technologie potravin živočišného původu a gastronomie řešil v rámci projektu ITA téma alternativ masa na bázi rostlinných bílkovin. Během roku byly analyzovány vzorky imitací masa a masných produktů z tržní sítě. Analýzy byly zaměřeny na chemické složení včetně spektra vybraných aminokyselin, na mikrobiologickou kvalitu a senzorycké hodnocení. Alternativy masa byly přitom porovnány také s vybranými produkty na bázi masa.

S výsledky projektu byli účastníci semináře seznámeni formou něko-

lika přednášek. Mimoto byli také informováni o aktuální situaci na trhu s těmito produkty, o důvodech, proč vůbec daný segment vznikl a nakonec zazněla přednáška o situaci s vývojem „umělého“ masa připravovaného na bázi tkáňových kultur. Součástí semináře bylo také senzorycké hodnocení několika vzorků právě z řad imitací masa.

Pracovníci SZPI seminář hodnotili velice kladně a v roce 2023 se plánuje jeho repríza pro další inspektory.

text: Josef Kameník

foto: archiv Ústavu hygieny a technologie potravin živočišného původu a gastronomie

Asociace veterinárních lékařů oslavila 30 let od svého vzniku

Asociace veterinárních lékařů České republiky (dále „AVL“) vstoupila do 30. roku své existence.

Vše začalo privatizací veterinární služby v roce 1991 a založením stavovské veterinární organizace – Komory veterinárních lékařů (KVL). Velmi brzy se ukázalo, že KVL nebude organizací pro všechny veterinární lékaře. KVL nechtěla řešit problémy a zájmy státem zaměstnaných veterinárních lékařů, tedy úředních veterinárních lékařů.

Tato situace vedla ke vzniku AVL, sdružující úřední veterinární lékaře a další státem placené veterinární odborníky. AVL byla registrována Ministerstvem vnitra ke dni 1. února 1993. Ustavující sněm proběhl v Praze Písnici dne 24. dubna 1993. Do předsednictva byli zvoleni: Kopečný, Lacina, Salava, Kurfürst, Tomandl, Liška, Matouch, Bardoň a Janík. Tehdejší AVL měla 23 regionálních organizací a sdružovala 630 veterinárních lékařů, což bylo více než 2/3 státem zaměstnaných veterinárních lékařů.

AVL je dobrovolnou organizací, která byla založena pro lepší odborné a společenské uplatnění úředních veterinárních lékařů a k ochraně profesních, ekonomických a sociálních práv a zájmů svých členů. Jedná se o profesní organizaci s hlavním posláním připomínkování návrhů v rámci legislativního procesu v oblasti veterinární péče, vzdělávací

MVDr. Jiří Lacina (1993–2003)

MVDr. Zuzana Kolomazníková (od 2011–2019)

MVDr. Miroslav Kurfürst (2003–2011)

MVDr. Michal Kamarád (2019–dosud)

ní svých členů a předávání aktuálních informací z veterinárního dění v Evropě.

AVL každoročně pořádá sněmy, kdy 1x za 2 roky se jedná o sněm vo-

lební. V čele AVL za uplynulé období 30 let stanuli celkem 4 předsedové: MVDr. Lacina, MVDr. Kurfürst, MVDr. Kolomazníková a MVDr. Kamarád.

MVDr. Oldřich Matouch, CSc.

MVDr. Jan Konečný

MVDr. Pavel Brávek

AVL se za dobu její existence podařilo zapojení do legislativního procesu. S přispěním AVL se podařilo zachovat a někde i navýšit kompetence SVS v dozoru nad potravinami živočišného původu. A podporou AVL došlo ke schválení znění, které SVS zajistilo kompetence nad dodržováním povinností stanovených zákonem o potravinách a zvláštními předpisy při výrobě, skladování, přepravě, dovozu a vývozu surovin a potravin živočišného původu a dále při prodeji surovin a potravin živočišného původu v tržnicích a na tržištích, při prodeji potravin živočišného původu v prodejních a prodejních úsecích, kde dochází k úpravě masa, mléka, ryb, drůbeže, vajec nebo k prodeji zvěřiny, a v prodejních potravin, pokud jsou místy určené při příchodu surovin a potravin živočišného původu z členských států EU.

Z pohledu AVL byl dále problematickou tematikou také chov velkých kočkovitých šelem v zájmovém chovu. V roce 2018 AVL jako první organizace vydala k této problematice odborné stanovisko a pomohla spustit debatu vedoucí k legislativní úpravě chovu zájmových zvířat. Výsledkem byla úprava podmínek zájmového chovu. Následně byla vydána vyhláška č. 213/2022 Sb., o ochraně

vybraných druhů šelem a lidoopů při chovu, která podmínky chovu těchto zvířat upřesnila.

AVL je od roku 1997 členem Evropské federace veterinárních lékařů (FVE) a navštěvuje jednání sekce pro úřední veterinární lékaře (EASVO). Toto členství je pro naplňování poslání AVL velmi významné. AVL má možnost se podílet nejen na projednávání aktuálních veterinárních problémů, ale i na přípravě odborných stanovisek a přípravě veterinární legislativy EU. FVE, která zastupuje v Evropě kolem 250 000 veterinárních lékařů z 38 zemí, se aktivní komunikací s DG SANCO podařilo v konečném znění nařízení č. 625/2019/EU obhájit nezastupitelnost veterinárního lékaře při veterinární prohlídce.

V období let 1997–2003 byl zástupcem AVL v EASVO MVDr. Oldřich Matouch, CSc. Na jeho činnost v období 2003–2013 navázal MVDr. Jan Konečný a od podzimu 2013 zastupuje AVL v EASVO MVDr. Pavel Brávek.

AVL má v současné době 120 členů sdružených v 7 regionálních organizacích. Předsednictvo aktivně naplňuje poslání AVL. Za účelem vzdělávání nejen svých členů ve spolupráci se SVS pořádá každoroční odborný seminář, který v posledních letech kro-

mě odborných témat zahrnuje i témata psychologická a sociální za účelem edukace členů AVL. V roce 2019 také AVL jednala s vedením VFU Brno o možnostech posílení výuky zaměřené na veterinárního dozoru vykonávaný úředními veterinárními lékaři. V roce 2021 AVL také připravila stanovisko pro uplatnitelnost absolventů s titulem Bc a Mgr. při plnění úkolů v rámci činnosti veterinární správy, které se promítlo do novely veterinárního zákona č. 246/2022 umožňující výkon veterinárního dozoru v ochraně zvířat také absolventům navazujícího magisterského studijního programu Ochrana zvířat a welfare.

AVL slaví 30leté výročí. Přejme AVL v její činnosti, pokud možno, co nejvíce úspěchu a nové členy, kteří budou ochotni konat pro blaho veterinárního stavu.

text: předsednictvo AVL
foto: archiv AVL

V TERÉNU

Při klinické praxi byl jsem zavolán,
že metritidu kraví léčit jsem prý povolán,

řadou dojnic pomalu postupuji,
zdravotní stav zvířat posuzuji,

svoji pacientku hledám,
na radu babskou nedám.

Tady stojí ona, bez hnutí,
žádný pohyb, ani mrknutí,

je po porodu příliš zesláblá,
zbytky lůžka za ní vidím protáhlá.

Plášť lékařský hbitě vysvlékám,
na paži si rukavici navlékám,

do porodních cest ruku zasouvám,
do dělohy prsty posouvám,

k mechanické léčbě přistupuji,
zbytky lůžka z karunkulů odlupuji,

snadné to však vůbec není,
navíc, nepříjemné je to dění.

Při klinické praxi jsem byl zavolán,
že metritidu kraví léčit jsem prý povolán

A už kráčím dál do stáje porodní,
snad veseleji bude, než v části marodní

Hlavu u kravské zádi natlačenou mám,
hnilobný zápach do nosu nasávám,

žaludek můj už to nezvládá,
záškuby svými to jasně dokládá,

pach odporný se tu všude rozkládá,
k bodu nula mi klesá nálada,

tohle se snad vydržet ani nedá,
normální vzduch dech můj hledá,

právě včas zbytky obalů plodových vytahuji,
na nohách se sotva držím, slabostí se pohupuji,

bylo to na poslední chvíli,
vše zachránil jsem svojí pílí,

ještě rychle do dělohy antibiotika vpravuji,
k úspěšnému cíli léčbou lege artis dopluji.

Taková je péče o pacienty kraví,
hlas kolegy lékaře ke mně praví.

A už kráčím dál do stáje porodní,
snad veseleji bude než v části marodní,

co to vidím, dvě malé nožičky
vykukují ze zádi černobílé kravičky,

kravka leží, vyčerpaně dýchá,
pára stoupá od vypouklého břicha,

je to zřejmé, další případ objevuji,
pohyb svůj k pacientce nasměřuji,

k vyšetření připravuji ruku svou,
od napětí se mi plíce dmou.

Ruku vsouvám podél nožek k rozpoznání polohy,
hlavičku má tele zasunutou pod nohy,

tady potřebná je porodnická rada,
z učebnice, skript, odborného kamaráda,

do hlavičky opírám se a tlačím ji dozadu,
silou velkou, nejlépe když natočím se pozadu,

úspěch se však dostavuje, hlava rovná se,
polohu svou napravuje, tele na svět chystá se.

Kravka leží, vyčerpaně dýchá,
pára stoupá od vypouklého břicha

Máma je však unavená, potřebuje pomoci,
asistence mé je třeba, sebe musím přemoci,

v stáji běžím až úplně dozadu,
hledám rychle za provázky náhradu,

tady to je, lanko leží na zemi,
délka celkem správná, zdá se mi,

s uzly, s těmi se vždy mořím,
konečně však smyčku stvořím,

a nakonec úspěch přichází,
lanko svůj cíl nachází,

nožičky jsou uchycené pevně,
táhnu silou, potom jemně,

trochu vpravo a teď zase ke mně,
s posledními zbytky síly ve mně.

Kráva postaví se, přitom zabučí,
zatlačí a tele mám v náručí,

ještě očistím je, osuším a posunu k mamíně,
to je krása, vypadá tak nevinně.

Praxe končí radostně,
žaludek můj však kručí bytostně,

na večeři do místního šenku spěchám,
smažák a birra donést si nechám

a pak na oslavu rychle ujíždím,
noc pokročila, pozdě domů přijíždím,

do postele se rychle nasouvám,
tělo své pod deku zasouvám,

víčka v temnotě zavírám,
představám svou duši otvírám.

Den dnešní se mi v hlavě promítá,
mysl má nad života krásou přemítá.

**Přivést na svět živé zdravé telátko,
tenhle pocit nenahradí žádné pozlátko.**

Ze sbírky Veterinární veršování, Večerek Vladimír, 2022, 296 s.

foto: V. Večerek

Přivést na svět živé zdravé telátko,
tenhle pocit nenahradí žádné pozlátko

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární univerzity Brno
ISSN 1803-3830

